

Liikuntapaikkasuunnitelman päivitys

KH 17.11.2025 § 420

1382/00.01.02.05/2025

Päivitetty urheilu- ja liikkumisolosuhteiden kehittämissuunnitelma korvaa vuonna 2019 hyväksytyn (KV 25.02.2019 § 22) liikuntapaikkasuunnitelman. Päivitetyssä suunnitelmassa liikkumisen olosuhteiden kehittäminen ymmärretään entistä laajemmin osaksi kuntalaisten arjen elinympäristön ja hyvinvoinnin sekä kunnan vetovoimaisuuden edistämistyötä. Suunnitelmassa olosuhteita kuvataan liikunnan ja liikkumisen mahdollistajana sekä urheilumenestyksen edistäjänä.

Joensuun urheilu- ja liikkumisolosuhteiden kehittämissuunnitelman tehtävänä on ohjata pitkäjänteisesti ja laaja-alaisesti Joensuun liikunta- ja urheiluolosuhteiden kehittämistä. Kehittämissuunnitelman tavoitteena on kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden lisääminen ja joensuulaisen kilpa- ja huippu-urheilun menestysedellytysten parantaminen.

Suunnitelma on osa Liikkuva Joensuu -verkoston (Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy, Pohjois-Karjalan Liikunta Ry, Joensuun seudun kansalaisopisto ja liikuntapalvelut) toimijoiden laajempaa yhteistyötä liikunta-aktiivisuuden ja urheilumenestyksen edistämiseksi.

Joensuun urheilu- ja liikkumisolosuhteiden kehittämissuunnitelma on laadittu vuosille 2026-2035. Olosuhdesuunnitelmaa laatiessa on huomioitu myös muut kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävät Joensuun kaupungin tavoiteasiakirjat, jotka sisältävät liikkumisolosuhteiden kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä.

Laadittua olosuhdesuunnitelmaa tarkastellaan vuosittain ja tarvittaessa päivitetään vastaamaan nykytilannetta ja tulevaisuuden tarpeita. Nyt tarkasteltavana olevaa suunnitelmaa on työstetty rinnakkain kaupungin strategian kanssa.

Olosuhdesuunnitelman työstämiseen ovat osallistuneet kaupungin eri toimialojen lisäksi liikunta- ja urheiluseurat. Evästyttä on saatu myös vaikuttamistoimielimiltä (nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto) sekä lautakunnilta (kulttuuri- ja liikuntalautakunta, kaupunkirakennelautakunta sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta). Kuntalaisten ääni kuuluu suunnitelmassa lukuisten kyselyjen ja osallistavien tapaamisten kautta.

Lautakuntien ja vaikuttamistoimielimien evästykset

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta 18.9.2025 §16

- Päätös: Hyväksyttiin yksimieleisesti.

Kaupunkirakennelautakunta 23.9.2025 §111

- Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta 25.9.2025 §56

- Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti. Keskustelun aikana Päivi Eteläpää ehdotti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Puheenjohtaja totesi ehdotuksen rauenneen kannattamattomana. Päivi Eteläpää jätti päätökseen eriävän mielipiteen..

Eriävä mielipide (Päivi Eteläpää)

Eriävä mielipide § 56 Liikuntapaikkasuunnitelman päivitys Urheilu- ja liikkumisolosuhteiden kehittämissuunnitelman sisällössä tulisi olla vahvemmin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä terveysliikunnan olosuhteiden näkökulma. Kehittämissuunnitelmassa tulisi olla selkeästi maininta siitä, että kunnan velvollisuus on huolehtia terveyttä ja hyvinvointia edistävästä liikunnasta ja huomioida erityisryhmät liikkumisen olosuhteiden kehittämisessä sekä palveluissa. Kehittämissuunnitelman nimen tulisi olla liikkumis- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelma, joka ohjaa vahvemmin kunnan lakisääteiseen tehtävään. Käsitteistössä s. 3 järjestys tulisi olla:

1. Terveyttä ja hyvinvointia edistävällä liikunnalla ja liikkumisella jne.....
2. Liikuntaolosuhteilla jne....
3. Huippu-urheilu jne.
4. Urheiluolosuhteet jne.

Vastaus:

Vuonna 2019 hyväksyttyyn Liikuntapaikkasuunnitelma -asiakirjaan verrattuna nyt päivitettävässä asiakirjassa liikkumisen olosuhteiden kehittäminen ymmärretään entistä laajemmin osaksi kuntalaisten arjen elinympäristön ja hyvinvoinnin sekä kunnan vetovoimaisuuden edistämistyötä. Päivitetyssä asiakirjassa myös osallisuuden ja yhdenvertaisuuden merkitys osana olosuhteiden kehittämistä korostuu aiempaa asiakirjaa enemmän.

Asiakirjan Johdannossa todetaan:

”Liikuntalaissa määriteltyjen tavoitteiden toteuttamisen lähtökohtia ovat tasa-arvo, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, terveet elämäntavat, turvallinen toimintaympäristö sekä ympäristön kunnioittaminen. Nämä toimivat peruspilareina myös liikuntaolosuhteiden rakentamiselle ja kunnossapidolle.”

Suunnitelman taustaa ja tehtävät -kappaleeseen on kirjattu:

”Olosuhdesuunnitelmaa laatiessa on huomioitu myös muut kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävät Joensuun kaupungin tavoiteasiakirjat, jotka sisältävät liikkumisolosuhteiden kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä.”

Olosuhteiden kehittämisen painopisteet -kappaleessa yhtenä lähivuosien toimenpiteenä on mainittu eri kohderyhmien liikkumisolosuhteiden kehittämiseen osallistaminen. Toimenpiteistä osa on yhteneväisiä vuosille 2025–28 laaditun hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden kanssa.

Johdantoon lisättiin lause: Liikuntalain tavoitteena on edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä liikunnan avulla. Johdannossa esitetyn käsitteistön järjestys pidettiin samana, vuonna 2015 hyväksytyn liikuntalain mukaisena. Asiakirjan nimi esitetään muutettavaksi muotoon Liikkumis- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelma.

Nuorisovaltuuston 15.9.2025 kommentit:

Suunnitelmassa on hyvin huomioitu nuorten tarpeet matalan kynnyksen maksuttomaan harrastamiseen. Nuorten näkemykset on otettu hyvin huomioon suunnitelmassa. Kattavat arkiliikuntamahdollisuudet ovat erittäin tärkeitä. Se, että paikasta toiseen pääsee kävellen tai pyörällä, on nuorille tärkeää.

Nuorisovaltuusto näkee tärkeänä, että eri-ikäisten liikkuminen pitää pitää mielessä, kun kaavoitusta tehdään.

Monipuoliset lähiliikuntapaikat ympäri kaupunkia ovat Joensuun vahva pito- ja vetovoimatekijä. Se, että liikkumaan pääsee lähestulkoon omasta kotipihasta, on Joensuun iso etu.

Vammaisneuvosto 24.9.2025 §41

Päätös: Vammaisneuvosto tutustui Urheilu- ja liikkumisolosuhteiden kehittämissuunnitelmaan, ja hyväksyi sen omalta osaltaan.

Vanhusneuvosto 6.10.2025 §47

Päätös: Merkittiin liikuntasuunnittelijan esitys tiedoksi. Todettiin, että kaupunkialueella liikuntaolosuhteet on hoidettu erittäin hyvin.

Vanhusneuvosto esitti kehittämissuunnitelmaan lisättäväksi tai myöhemmin suunnitelman toteuttamisvaiheessa huomioitavaksi seuraavia asioita: - kehittämissuunnitelman liikkumisolosuhteita kuvaavassa taulukossa ei ole mm. golfkenttää (Pilkko) eikä kuntosaleja, vaikka näistä osa on kaupungin hallussa tai sijaitsee kaupungin maalla - pitäjät / maaseutualueet, erityisesti Kiihtelysvaara, Tuupovaara, Pyhäselkä on unohdettu suunnitelmasta, näissä ainut liikuntapalvelu ikääntyneille on kuntosali ja pyörätiet - liikkumisolosuhteita ei voi pitää hyvinä, jos niihin on pitkä matka - lähiliikkumiseen on oltava monipuolisia mahdollisuus kaikilla - liikkumisaikkoja ovat myös puistot, leikkikentät, näissä pitäisi olla riittävästi varjostavia puita/rakenteita - kuntosalien laitteistot (pitäjissä) koettu paikoin vanhentuneiksi vaikka niitä on uusittukin - toivottiin seniorisalia - latujen lisäksi tarvittaisiin talvella ylläpidettyjä luontoreittejä kävelijöille, myös pitäjiin - tuotiin esille Rantakylän uimahallin merkitys iäkkäämmille ja muillekin käyttäjille - huomautettiin, että Rantakylän uimahallin ovesta ei pääse sisälle esteettömästi - Lykynlammen retkeily- ja latureitistön sekä virkistysarvon säilyttäminen - esteettömistä reiteistä toivottiin omia reitistökarttoja - tervetullut uutinen oli liikuntakoordinaattorien palkkaaminen joista toisen panos ikääntyvien liikkumisen tueksi ja edistämiseksi. Merkitään pöytäkirjaan, että asia käsiteltiin pykälän 48 käsittelyn jälkeen.

Vastaus:

Suunnitelman "Liikkumisen ja urheilun olosuhteiden nykytila Joensuussa" -kappaleen yhteenvetotaulukkoon on lisätty golf-kentät kohtaan "Kentät ja ulkoliikunta-alueet/Muut". Kuntosalit on taulukon kohdassa "sisäliikuntapaikat". Yhteenvetotaulukon aineistona käytetty kattavampi lista liikuntapaikoista on lisätty asiakirjan liitteeksi.

Varjopaikkoihin ja talvireitteihin liittyvien kommenttien perusteella lisätty asiakirjan "Yhteiskunnassa tapahtuneet muutokset" -kappaleeseen huomio ilmastonmuutoksen vaikutuksesta olosuhdesuunnitteluun. Talvireitit ovat hyvä esimerkki myös eri käyttäjäryhmien (mm. ikääntyvät) ja eri lajien (esim. talvipyöräilijät) olosuhdesuunnittelussa huomioimiseen.

Asiakirjan painopiste "Reitit ja erilaiset omatoimisen ja arkiliikkumisen olosuhteet kannustavat liikkumaan koko Joensuun alueella" korostaa myös pitäjien liikuntaolosuhteiden suunnittelussa ja kehittämisessä huomioimista.

Konsernijaosto päätti 22.9.2025 §24, että tämän valtuustokauden aikana tehdään selvitys Rantakylän uimahallin eri vaihtoehdoista.

Lykynlammen alueella olevat ulkoilun runkoreitistöt on tarkoitus turvata kiinteistörasittein tai sopimuksin myös tulevaisuutta ajatellen mahdollisen maa-alueen omistajanvaihdoksen yhteydessä.

Liikkumisolosuhteista kertovan viestinnän saavutettavuuden (esim. esteettömien reittien kartat) kehittäminen on yksi sekä olosuhdesuunnitelman että hyvinvointisuunnitelman lähivuosien toimenpiteistä.

Liikuntapaikkasuunnitelman korvaavan Urheilu- ja liikkumisolosuhteiden kehittämissuunnitelman, jossa on huomioitu lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä saadut kommentit sekä kaupungin päivitetty strategia, hyväksyy kaupunginvaltuusto. Urheilu- ja liikkumisolosuhteiden kehittämissuunnitelma on oheismateriaalina sähköisessä kokouksessa.

Valmistelija: liikuntasuunnittelija, liikuntajohtaja

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

hyväksyä liikuntapaikkasuunnitelman päivityksen ja että uuden asiakirjan nimi on Joensuun liikkumis- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelma.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Liikuntasuunnittelija Anu Korhonen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.